

# TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fr., 6 luni 3 fr. 50 cr., 3 luni 1 fr. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fr., 6 luni 4 fr., 3 luni 2 fr.  
Pentru străinătate pe an 12 fr., 6 luni 6 fr., 3 luni 3 fr.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.  
Correspondențele sînt a se adresa la:  
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 47.  
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

## INSERTIUNILE

Pentru odată 7 fr., — de două ori 12 fr., — de trei ori 15 fr. rîndul cu litere germane — și timbru de 30 cr. pentru șe-care publicare.

## Ignoranță sau rea voință?

Dela concetățenii noștri maghiari, originali și făcuți, eארă nu născuți, botezați și nebotezați, ne am dată a aștepta toate câte privesc mărirea „naționalității” lor și aspirarea altora; dar că vor călca chiar și una din legile mai proaspete, adusă de legislațiunea compusă din majoritatea aleșilor lor, după legile cum le vin tot lor la socoteală — asta nu am așteptat.

Și cu toate aceste avem act public înaintea noastră din care se vede nu numai tendența, dară voința de a nimici, fiindcă au puterea în mână, pe compatrioții lor de altă naționalitate. Compatrioții maghiari de toată seama și de toată mână, se vede, că și-au propus a ignora drepturile votate de legislativă și sancționate de monarch intrucat acele sînt favorabile naționalităților nemaghiare și a călca pe cele votate și sancționate în favorul maghiarismului, dacă li se par că acele nu suprimă pe „streini”, adecă pe compatrioții lor nemaghiari după pofta lor destul de curînd.

Fără a perde timpul cu multă vorbă, punem înăitea cetitorilor noștri un decret al comitetului administrativ din comitatul Tîrnavei mari, datat din 10 Iulie și subscrib de contele Bethlen.

Acest decret este adresat spre executare tuturor oficierilor comunale și magistratelor din Mediaș și Sighișoara. Eată cuprînsul decretului:

„Pe baza înaltei ordinațiuni emisă de Escel. S. dl. ministru de culte și instrucțiune publică în 17 Maiu a. c. Nr. 15863 și adresată inspectorului reg. de scoale, subscribul comitet impune tuturor oficierilor comunale spre orientare ca

1. În sensul § 2 din articolul de lege 18: 1879 dela 30 Iunie în colomînenă se nu mai poată fi aședat învățătoriu (învătătoare) nici adjunct, dacă nu și-a însușit limba maghiară în cuvînt și în scris într'atată, încat

să poată instrui întrînsa în scoala porolă; de aceea

2. la ori ce scoală existentă, în ori care comună, avînd scoala ori ce caracter (confesional) nu e permis a se alege învățătoriu astfel de om, care conform punctului dintăiu nu șie un-guresce și nu poate dovedi calificațiunea în cunoscința limbii cu atestat de calificațiune sau cu altfelui de atestate demne de creșut, de care ce în cazul contrariu va fi dat din funcțiune de inspectorul reg. de scoale.

3. Fiecare învățătoriu popular din ținutul comitatului, este îndatorat a arăta până la 10 Septemvre a. c. inspectorului regesc de scoale, în persoană sau în scris, documentele sale de calificațiune; aceia cari, ori din ce motiv, neglijă aceasta, se vor considera ca și cum n'ar avî nici un felu de documente de calificațiune.

4. Unde nu este învățătoriu sau acolo unde este vacanță din privința schimbarea persoanei, oficiul comunel este îndatorat a arăta aceasta.

5. De aci înainte, toate atestatele concurenților respectivi sînt a se trimite, înainte de executarea alegerei, inspectorului reg. de scoale ca se le vadă.

6. Documentele de calificațiune dela preparandii profesionale au valoare numai dacă vor fi subscrib și de inspectorul reg. de scoale.

7. Toate persoanele venite în țeară și ocupate ca învățorii (învătătoare) s'au aspierează mai tîrziu la un post de felul acesta, care și au primit atestatele lor nu în țeară într'un institut de învățorii sau învățătoare îndreptățit la aceasta, ci în vreunul străin, sînt îndatorati nu numai în sensul art. de lege 18 și 50 ex 1879 dară și în sensul ordinațiunii ministeriale basată pe această lege a și acuria indigenatul și a căștiga documentelor lor valoare de drept în statul un-guresc.

Spre sfîrșitul acesta astfel de persoane ori și când se pot însușia la inspectorul reg. de scoale s'au nemijlo-

cit la inspectorul regesc din comitatul Odorheiului, cărui i s'a încredut conducerea esamenelor de calificațiune dela cursul limbistic.

Obiectele de examen sînt: istoria un-gurescă, geografia patriei, cunoscința constituțiunei patriei și limba maghiară.

8. Ordinațiunea aceasta se se publice în fie care comună în modul obicinuit, se se împărțiească tuturor autorităților confesiunilor bisericesti și în protocolul comunel se se inscrie din cuvînt în cuvînt.

Fără a fi cineva mare cunoscătoriu și comentator de legi un-guresci trebuie se recunoască că decretul sau ordinațiunea este mai mult decât o conștinuie care în lumea civilizată nu poate avî loc: se provoacă la legi preste care însuși trece. Aci e anarchia oficală în toată forma.

Învătăorii, și în sfîrșit organele confesiunii gr. or. sciu că există un statut organic sancționat de monarchul, actualul împarat și rege. Statutul acela are dispozițiuni „pentru ădmînistrarea și conducerea afacerilor... scolare. Și acei ce s'au deprins cu ordinea sciu că legile sancționate nu se pot încunguira cu atît mai puțin resturna prin decret de a le comitetelor comitatense, fie chiar și de comitetul administrativ din comitatul Tîrnavei mare. Ei așa dar se vor ține de legea sancționată și se vor adresa cu afacerile lor la jurisdicțiunea lor bisericescă competentă; comitatul va vrea, ba poate va întrebuița și forță brută, spre ași escuta decretule sale. De cine se asculte bietii învățorii, de cine chiar și organele inferioare bisericesti de jurisdicțiunea de drept s'au de cea care se impune numai așa căci i se pare....? Nici articolul 18: 1879 nu pretinde că pretide decretul dela confesiuni prin urmare și articolul 18: 1879 e dat la o parte. Nici legile numai pot pune stavilă fanatismului de maghiarizare.

Ori și cum una o putem afirma: prin măsura citată, respectul înaintea

autorității este sguduit. Și dacă ne întrebăm în al cui interes? În al fanatismului de maghiarizare deastădată.

Scurți de vedere sînt administratorii cari se joacă cu lucrurile cele mai gingașe ca cu nice boane de seale. Ei nu ved ce provoacă asuprale. Ignoranța cu rea voința pare că și au dat mână pentru ca se facă din Români și din Sasi Maghiari...

## Resboinul în Egipt.

Sosirea comandantului suprem a trupelor engleze în Egipt, Sir, Garnet Wolseley, a fost cam mult așteptată de corpul de expedițiune. Sosirea aceasta a pus capăt neactivității, în care cu nerăbdare se aflau oficieri, și care demoraliza trupele. Arabi Pașa încă tot mai capătă sucurs din întrul țerei și oamenii lui sînt foarte ocupați cu ridicări de șanțuri și întărirea pozițiilor. Foile engleze erau de părere, că Englezii vor trebui se pătească foarte mult reu din cauza perderii timpului până acum, dacă pământul ar fi mai corespunzător decât este, de fortificațiuni. Cu toate acestea Englezii trebuie se se pregătească de o luptă foarte mare mai cu samă dacă ar fi cumva se aibe Arabi Pașa, corfe de șanțuri și saci destui împluți cu năsip. Dacă s'a făcut odată șanțuri și parapete în regulă, așa nesipul, ce se așează deasupra lor, feresc într'un mod minunt proiectilele Englezilor. La bombardarea forturilor dela Alexandria Englezii au avut ocașine dea vedu cu ochii căt de puțin proiectilele cele mai mari ale flotei au putut strica parapetele apărute de un glaciul de năsip. Mai toate proiectilele nu facea alta de căt o brazdă afundă, din care s'areau însus ca se cădă apoi eară jos fără a face vr'o pagubă. Spre norocul Englezilor poate că nu va avea Arabi fortărețe sistematice și întărite prin saci cu năsip și corfe de șanț.

La recunoscerea din 5 August care a făcut-o ducele dela Connaugh,

## FOIȚA.

### Poveștile Peleșului de Carmen Sylva.

Sînt mai multe zile de când am primit „Poveștile Peleșului” de Carmen Sylva (regina României Elisabeta) înse nu ne au ajuns puterile pentru a face o dare de seamă din partene asupra clasicului op românesc. Ne folosim de ocașionea bine venită și, pentru ca acest tesaur se nu remănă și mai departe necunoscut publicului nostru, reproducem așprețurile nimerite a le diarului „Națiunea”.

„După ce ai petrecut șecce luni de zile noaptea în aerul stricat al cluburilor și cafenelelor, diua, ca funcționar, în aerul tot așa de vișiat al ministerilor, în care exaltațiunile de tot felul îți înveninează viața, simții trebuința de a face o excursiune de căte-va septămăni în regiuniile muntoase, unde aerul este așa de curat și dătător de viață, unde priveștiela unei naturi mărețe și întinereșce sufleul, unde spuma cascadele se aruncă

în jocuri caprițioase și mormurul cadentat al giroarelor ce se reped în vale, se fogănă noaptea cu cîripitul bucolic al greurilor.

„Dău! după ce te-ai prăjit de nevoie toată luna lui Iunie și cea mai mare parte din Iulie, după ce ai dormit într'una cu ferestile închise într'o atmosferă de nesuferit, îți vine să te faci țeran și să te culci ca păstorii lui Theocrit pe asternuturi de fîn, pe când de asupra capului tău se mișcă, sub adierea unui vînt dulce plopii și ulmii, ear la picioarele tale mormură un riuțec ce iese din pescera Nimfelor. Ce este mai frumos decât se ascuți scutit de griji, concerte ce se îngănă cu vocea monotonă a cărștelui în earbă, gemetul melancolic al turturelei, cîntecul de dimineață al ciocărliei înălțîndu-se în vîzduh și zizizitul galbenelor albine împregiurînt fântănelor, pe când pieptu-ți inspiră aerul parfumat de mii și mii de flori?”

\*) Cei ce vor se vață un tablou frumos al omenului la țeară ce tească în Theocrit „Idyll” VII, 132 sqq.

„Tot așa după ce ai trăit aproape un an în lumea întărită a presei, cete love hargnese, după cum o numesc Victor Hugo, — urmînd cu nesăț luptele de interes personal ascuns sub masca binelui public, după ce ai cetit întruna la cărți științifice ale căror teorii se schimbă pe di ca portul damelor din societatea înaltă, după ce îți-ai atacat nervii cu lectura romanelor încordate, ca ale lui Bellot, Daudet, Zola, — un fel de bucărtărie nesănătoasă făcută spre a escita, nu spre a nutri, — după ce te ai săturat de aceea literatură eșită din creeri monomani, închiși în atmosfera intoxicată a cabinetului și ferifi de ori ce contact cu natura — simți nevoie de ați repausa mîntea străgînită de o gîndire forțată asupra lumii artificiale, alergi în lumea naivă a povestilor, în aceea lume fantastică unde „așdi deslușit cîntările dînelor” unde „trupul fetelor este așa de subțire încat l'ai rumpe cu mîna, și cu toate aceste se vorbesce de puterea lor” unde oamenii sînt „așa de mari, în căt încăți-va pași urcă munții cei mai

înalti, și dacă loveșce un copac, el ramăne în vecii vecilor strîmb.” Acolo ași vrea se trăsce, cu mîntea, cel puțin câteva zile se pîndesc „câte o diua care, plutind pe frunză mare și lată de alungul Peleșului la vale, alunecă din treaptă în treaptă peste cascadele apei și privesce cu ochii voioși la lume”; se vîd acele palaturi minunate de zăpădă în cari „luna șade pe un tron înalt și frumos, și se uită la stele, cari se țin de mână și joacă hora” pe când „o mulțime de stele mici se rostogolesc ca coppii, unele peste altele și rid și joacă la picioarele lunei”.

„Frumoasă lume a basmelor eșită din inimi candide, născută de o imaginațiune copilărească, unde n'a pătruns gîndirea maniacă a atelierului literar! În această lume mărețată ca plaiurile munților, poporul român s'a bucurat s'au a suferit, a cîntat fără s'și frămînte capul a inventa, a născut fără se se simță durerile facerii.

Et ce n'est pas en rien faisant  
Qu'il fait ses chants que nul ne s'igue...



cu statul sau major s'a băgat de samă, că Egiptenii pela marginea aripei drepte, față în față cu Ramlel între Siut și El-Mandara, a făcut un redan formidabil cu întărituri de nesip de o năltime cum mare. Într-o depărtare de vr'o cinci sute de yarde dela linile Englezilor lucrau sute de oameni ca să isprăvească întăriturile. Patru până la cinci pușcături din „Superb” care a fost aproape de fermure și a aruncat ancora, ajunseră de a lungă lucrătorii, de unde se și putea cunoaște că n'ar fi lucru greu de a strica întăriturile acestea cu tunurile englezesi din corăbii bine îndreptate, dacă se vor începe ostilitățile.

Foile englezesi cred, că Arabi Pașa are la vr'o șasesprezece mii de oameni, soldați și lucrători, înaintea Alecsandriei, și vr'o cinci mii înaintea Abukirului. După raporturi demne de creșut între Cairo și canalul dela Suez stau veri o șapte sau opt mii de Egipteni. Englezii deja au îndreptat două diviziuni din trupele cele mai bune, care le au, câtră Egipt și, după cum se telegrafează, ministrul de războiu face dispozițiuni ca în cas de trebuință — să dea trupelor de expedițiune ajutor prin o altă (a treia) diviziune. Negreșit cât de curând va veni vestea, cumcă trupele engleze au început acțiunea serioasă.

Ofensiva engleză s'a început în 19 August n. Telegrama cele din urmă nu spuneau decât de o luptă la canalul Mahmudi și despre alta la Mees în defavorul trupelor lui Arabi pașa. Date mai lumurite au sosit din 20 August. Așa anunță „Reuter office” din London că în 20 l. c. matrozi englezesi au desbarcat în Port Said și au desarmat pe indigeni, fără a da de vre-o rezistență. Mai multe năi de transport și vapoare de război se află în radă (un loc unde pot ancora năile un apropiere portului s'au mări deschise), șapte năi stau la intrarea în port, pe când două au intrat în canal. Se asigură că navigarea în canal este sistată.

Tot de acolo se telegrafează în aceeași zi la 2 oare 30 minute d. a. că s'a restaurat guvernul chedivilui. Guvernatorul lui Arabi s'a dus la Ismailia. Comandanții trupelor egiptene din Port-Said fură prinși; birurile companiei canalului sunt ocupate de soldați. Despre ocuparea Ismailiei și Centarei am amintit mai înaintea.

## Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Viena, 6/18 August 1882. În Bucovina nu s'a găsit încă nime între Români, care să culegă, la finea firă-

C'est en forgeant, c'est en semant,  
En faisant les blés et la vignette!\*)

\*\*

Pe Plaiurile munților, în regiunile așa de sănătoase ale brazilor, unde plămâni se dilată liber într'un aer curat, unde inima bate puternic și mintea vede limpede, unde ești mai aproape de Dumnezeu de cât de oameni Peleşul a dictat minunatele sale povești predilecte ale Carmen Sylva, care cu urechia aștită le a ascultat și le a trimis dela munte în vale, ca să le cunoască toți aceia pe cari Peleşul nu'i-a crezut vrednici de al auși povestind.

\*\*

Până mai năi trecuți, sermonele noastre basme trăiau numai în gura poporului: onorea de a fi fixate pe hârtie era încă prea mare pentru dăsele. Noi cetam numai mythurile poarelor streine, mai cu seamă ale ve-

căruia un scolastic, datele statistice, pentru ca să se scie apriți, căți studenți români au cercetat universitatea și scoalele medie în țeară și cu care rezultat.

Această lucrare e însă cu atât mai imperativă, fiind-că dintr'însa s'ar vedea mai întâiu disproporțiunea imensă între procentele, cu cari între studenții Români în clasa primă a scoalelor medie și între procentele, cu care absolvă clasa ultimă, apoi disproporțiunea abnormală între numărul studenților români și între studenții străini, cari cercetează scoalele acelea. Această lucrare ar demustra, că Români, față cu scoala, nu și împlinesc datoria și cumcă din an în an remăn întrecuți și copleșiți de elementele străine în toate direcțiunile sociale, unde se cere cultură și preparare pentru stări anumite. Astfel se însoțesc pe lângă calamitatea nereparabilă, că elementul român a scădut din și în și în posesiunea averii fonciare, și nenocirea, că, nepropășind în cultură în măsură convenită, nu poate ține concurență, cu elementele străine în nici o ocupațiune socială. Această situațiune e încă un simptom sigur de apurere.

Dar cine poartă vina și aici în rândul prim? Tot prețimea. În adevăr! nepăsarea ei pentru scoala mai că n'are loc să meargă mai departe; ei nu-i este aminte, nici ca să cerceteze toți copiii buni de scoală scoalele comunale, nici ca să înduplece pe părinți a trimite cât de mulți copii la scoalele mijlocie. Chiar nici consistoriul din Cernăuți nu pune mâna pe cauza scolară cum se cuvine, nealegându-și bine persoanele, cari se o susțină și se o spriginăscă cu zel în focat; de unde vine, că la cantare gimnasiu dai de un catichet discreditat, s'au în cutare consiliu scolaru de un reprezentant ori fără auziu și simț, ori fără pricepere și energie, sau în cutare propotopiat de un propotop, care este bun bucurios, că își terăie ăilele, necum să fie activ și încă și pentru scoală.

Cât de învătătorime, ea nu este calificată a spori cauza scolară. Ei cu foarte puțini abateri, i lipsese simțul național cu totul, deci și îndemnul mai înalt, de a se ocupa serios cu scoala; căt face, face pentru ochi. De altmintreă spiritul ei e spirit de sclav: fiind rău remunerată, nu i este aminte se lucre bine. Apoi nici prețimea nu tinde a se înțelege și a trăi în folosul scoalei. Așa nici una nici alta nu se bate după laudă, de a fi contribuit la cercetarea scoalelor, mai ales a celor mijlocie.

Vina guvernului nu o vom atinge aici; căci a fost descrisă după cuvînt de senatori bucovineni cu ocazi-

chilor Greci: cunoșteam necredința frumoasei Elene și perfidia adulterului Paris, rățăcirile lui Ulyse și peștera înfiorătoare a lui Polyphem, familia blestemată a lui Ateu și urșia așa de amară a lui Oedip, Dryadele și Oreadele, Satirii și Cyclopi toate acea lume fantastică cu care imaginați-așa de fecundă a Elladei antice populase cerul și pământul, munții și pădurile, fantănele și riurile, în sfârșit universul întreg.

Lume divină, în care după cum a ăis un mare poet, patru mii de ăei nu dedeseră naștere la nici o îndoi-ală și nu produseseră nici un ateu,

Où les Sylvains mobeurs, dans l'écoorce  
des chênes,

Avec les rameaux verts se balançant au vent,  
Et siffiaient dans l'écho la chanson du passant;  
Où tout était heureux, jusqu'aux douleurs  
humaines.

„Dangely.”

(V. urmas.)

unea debaterii bugetului pentru ministerul cultului și al instrucțiunei în sesiunea senatului imperial din urmă și o presupunem destul de cunoscută.

Totuși însemnăm, că dirigătorile scolare, fiind ocupate de străini, nu arată, nici n'au interes de ridicarea elementului român prin scoală. De aceea nici nu și bat ele capul cu cercetarea scoalelor pe sate și dacă fac ceva fac proforma.

Am ăis mai sus, că este mare diferență între numărul studenților români, cari intră în clasa primă a scoalelor mijlocie, și între numărul, care ese din clasa ultimă. Causa principală a strecurării lor e greutatea limbii nemțesci, în care li se propun studiile și în care li se cer. Profesorii cer dela dănsii atăta cunoștință de limbă nemțescă care e o limbă de tot grea, că și când studenții români ar fi nemți născuți. N'au privință nici pentru cei din clasa primă. A doua causă e lipsa de conducere și priveghiare priincioasă afară de scoală, cât și lipsa mijloacelor de înaintare în studii.

Aici trebuie deci ajutoriu cu v-ventul și cu fapta. Cine s'e-l dee?

Estă! trebuința imperativă a unui „Narodni Dom”; cum au Rutenii în Liov, s'au cum cercă și funda Slovenii în Laibach. Ce va analog ar trebui să se facă în Bucovina numai decât.

Ear' căt pentru greutatea limbii nemțesci, ar trebui, spre a o paraliza, să se facă în gimnasiul Cernăuțan clase paralele, în care să se propună în limba românească; tot așa și în gimnasiul din Rădăuți, ear' gimnasiul dela Suceava caută se devină tot românesc.

Greutățile și pedecile naționale, ce le suportă ađi Românii în Bucovina, au multă asemănare cu situațiunea Ungurilor înainte de dualism.\* Atunci își fremântau Ungurii capul, cum și-ar scăpa naționalitatea de descompunerea, cu care i amenința năvălirea germanismului spirit de absolutismul venis. Ei ajunseser până la atăta, că numai în mijloacele și puterile private mai căutau mântuire. Ca dovadă poate servi și următoarea epistolă a înțeleptului unguresc; Francisc Deák:

„Pesta, 10 Ianuarie 1857.

„Scumpe amice! Cu ce bucurie întimă salut tendența voastră, de a pune în serviciul interesului comun chiar petrecerile voastre sociale și eu voesc să Vă vin într'ajutoriu și în afacerea aceasta cu toată prevențiunea.

„Tu scii însă, că eu sînt, pe cât se poate, amicul ordinei și al acurateței; așa dară spre a pune mâna pe lucru cum se cade, trebuie mai întâiu a „constata” starea lucrului, cum ăieca Szechenyi.

„Mai înaintea de toate vă întreb căt de mare vă este puterea bănească, de care dispuneți.

„Dacă vă eartă mijloacele, ar fi mai cu cale, să fundați aici în Pesta un politehnic în stil mai mare, ca se nu mai fie constrinși tinerii noștri a se duce la Viena la studiat. La aceasta ar fi deocamdată de aj. m. se pare 2—3 milioane de fl. m. c.

„Dar dacă mijloacele voastre încă n'ar ajunge până la atăta, apoi ar fi întărire teatrului unguresc o mare binefacere pentru naționalitate și în privința aceasta ar face acum bun serviciu și o jumătate de milion.

„Cu un capital mai mic. d. e. cu 100,000 fl., ar fi bine a funda o ti-pografie și a pune la cale adrețarea efimă de opuri unguresci. Cu altă 100,000 fl., s'ar pute veni în ajutoriu reuniuni economilor.

„Intr'aceia mi se pare, că instituțiunea voastră de care dispuneți e încă tinerică și cu putere marginită și că o încordare prea mare ar pute-o ușor stinge.

\*) Dar tot nu așa grele ca ale Românilor din Ungaria dela dualism Incoace. Red.

„Să remănem deci în cercul arătat de tine adecă la cumpărarea de opuri unguresci mai însemnate.

„Dar eartă-mă de șaga mea de până acum. Vorbind și serios ar fi bine dacă mi-ai spune mai întâiu, căți bani puteți voi meni pentru scopul acesta, și cam care ar fi opurile care ați voi mai bucurosi se le aveți, scințific s'au beletristice? Și dintre cele dintr'ia istorice, juridice, filosofice, de istoria naturală, teologice, economice? Ori poate de mai multe feluri dară bine alese?

„Dacă mi vei face de scire, își voi trimite consemnațiunea opurilor celor ce voi socoti că s'au cele mai corespunzătoare cu dorințele voastre. Voi puteți însemna din consemnațiune, ce dorități și eu vă voi împlini comisiunea.

„Doamne ajută! Vă s'erut pe toți

Al t'eu sincer amic.

Franc. Deák.\*

Se era urgent pe atunci la unguri, aceea e imperativ în Bucovina: institute cu tendență națională și spre ale avé: colecte și eară colecte!!

## Varietăți.

\* (Adunarea generală a asociațiunii transilvane se va ținea, precum șcim, peste deșe ăile în Dej. Unul din membrii comitetului de buna primire din acest oraș, nescrise următoarele: „Comitetul constituit pentru primirea oaspeților a făcut mari pregătiri, cartiere avem destule, din partea autorităților de aici sînt cum se poate de bine spriginți în 27 August a. c. va fi concert și în 28 bal. Publicul român este deci rugat ca să ia parte în număr cât de mare cu atăt mai mult, căci este cale ferată până în Dej, care pe timpul asociațiunii va comunica între Cluj și Dej de 2 ori pe ăi.” Dorim că justele așteptări ale Românilor din Dej să fie chiar înaltele printro participare cât mai numeroasă a membrilor Asociațiunei la adunarea generală din acest an și să fie astfel recompensate pe deplin silințele ce și le dau frații noștri din comitatul Solnoc-Doboca spre a pregăti membriilor esteri o primire cât se poate mai frumoasă.

\* (Orașul Dej. De oare-ce în 27 August a. c. st. n. se va ținea adunarea generală a asociațiunii transilvane pentru literatura Română și cultura poporului român la Dej, ăice „Romanul”, va fi de folos a scii căte ceva despre acest oraș. Dejul este situat la nordul Transilvaniei, în comitatul Solnoc-Dobăca. În el trăiesc vre o 6,000 locuitor, dintre cari numai 1600 sunt Români. Din acestia  $\frac{1}{2}$  sînt (au fost) gr. cat. ear'  $\frac{1}{4}$  ( $\frac{1}{4}$ ) gr.-res. Ambele confesii au câte un prpop. Bisericele românești sînt de lemn, scoalele sînt numai elementare și se află în stare cam primitivă. Biserica gr. cat. s'a construit în 1881 după foameata cea mare și acum este în ajun de a fi redifectată, pentru care scop sa și contribuit până acuma o sumă frumoasă.

\* (Necrolog.) Dela Dej primim anunțul funebru următoriu:

**Polixena Muntean născ. Orbonăș de Vajda - Hunyad**

în urma unui morb îndelungat a încetat din viață în 7/19 August 1882 la 1 oară dimineața, în florea vieței sale în etate de 33 ani și al 10-lea feriecti sale căsătorii.

Cu inima frântă de durere Ve încunoscincințiază despre această pierdere ireparabilă inconsolabilul ei soț August Muntean a advocat, în numele sau a micilor fii și fice: Elena, Alexandru, Ana și Polixena, a mamei repausatei Elena Orbonăș n. Radu a fraților ei Michai și Carol, a sororilor Carolina, Amalia și Aurelia, a numeroșilor cumnați, cumnate, nepoți și al celor-lalte rudeni.



Remășițele pământesci a defunctei se vor înmormânta în cimiterul „Rózsalyer” la Dej în 21 a luni August 1882 la 3 oare după amăzi. Fie-i țărână ușoară și memoria bine-cuvântată!

Dej în 7/19 August 1882.  
 \* (Junimea studioasă din Lipo va) invită la Petrecerea de vară împreună cu o Ședință Literară, ce se va ține Duminică în 15/27 August a. c. în sala ospetăriei la „Regele Ungariei” pe lângă următoarea programă:

- Programa.  
 1. „Cuvânt de deschidere”, de Rev. D. J. Suciș paroh.  
 2. „Cântecul străinătății” escutut de tinerime.  
 4. „Un devotament familiei Humuzachi”, poezie de A. Mureșan, declamată de Tr. Puticiu stud. abs. de cl. VII gim.  
 4. „Cântecul gîntei latine”, escutut de tinerime.  
 5. „Misiunea temeci” disertațiune de Al. Tuduceș c. stud. abs.  
 6. „Oda ostașilor Români”, poezie de V. Alecsandri, declamată de Ant. Tuduceș c. prep. de cl. III.  
 7. „Coriolan” poezie de I. Grozescu predată de Is. Georgeviciu, stud. abs. de cl. VII gim.  
 8. „Tudor Căpitaniul” escutut de tinerime.  
 9. „Peneș Curcanul”, poezie de V. Alecsandri declamată de Tr. Puticiu.  
 10. „Cuvânt de închidere” de Al. Tuduceș c.

Al. Tuduceș c. pres. Tr. Puticiu, secr.  
 Inceputul la 8 oare seara. Prețul de intrare: petru persoană 50 cr. v. a. pentru familia 1 fl. v. a. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțămînt și se vor cuita pe calea diaristică. Venitul curat se destinează pentru un fond spre ajutorarea pruncilor, scolari lipsiți de mijloace. (Damele sînt rugate a se prezenta în toaleta simplă.) După escuturarea programei urmează imediat danșul.

\* (Mulțămînt publică). Subscrisa primăriei Comunală și împlinece una din cele mai plăcute datorițe, exprimând pe această cale, cea mai profundă mulțămînt și recunoștință în numele minorităților familii prin incendii întemplat la 22 Martie în comuna Săcel pentru ajutorul primit și distribuit prin onorabilă prețură cercuală dela onorabilul Magistrat opidan din Sebeș (Sas-Sebeș) cu 14 fl. 23 cr. v. a.

Săcel în 18 August 1882  
 N. Platos, Ioan Macrea, notariu substituit, jude comua.

\* (Capela Română din Paris). Guvernul României a cumpărat la Paris, dice jurnalul „des De-bats” bătrîna și ciudată capelă a mănăstirii Dominicanelor, a cărei primă piatră a fost pusă de Carol V. Aceasta capelă are se fie restaurată pe dinăuntru și va fi exclusiv pentru Români, cari sînt numeroși la Paris, și cari naveau nici un templu special pentru exercițiul cultului lor religios.

Dominicani au plecat din mănăstirea lor din strada Jean-de-Beauvais în urma punerii în lucrare a decretelor private care congregațiunile religioase ne autoritate: mai tîrziu ei o vîndură unei societăți imobiliare, care în acest moment clădește pe locul grădinii comunității trei case pe care se le spe-cule.

Această societate a vîndut capela guvernului Român.

De și intrarea bisericeii a fost mutilată, ea totuși este prețioasă ca nice moașe pentru amatorii de anticități.

\* „România liberă” află că fiul cunoscutului filo-Roman Ubicini, d-nu Oficer A. Ubicini a început o lucrare în privința armatei române și a rolului său în ultimul război din Orient.

\* Tot „România liberă” ne spune că guvernul a designat ca șef și mi-

siunii pentru manevrele din Franca pe d-nu General Cernat; ear pentru manevrele din Italia, pe d-nu General Gg. Angelescu.

\* (Ploi torențiale) Aflăm, scrie „Vulcanul”, că deteriorările goselei Dumbești — Petrosani, provenite din cauza ploilor torențiale dela 16 și 17 Iulie expirat, sau evaluat de către dl inginer Șef al județului, la suma de 10 mii lei.

În urma acestei estimațiuni onor. comitet permanent a și dispus restararea goselei în condițiunile cerute de știință și espriența căpătată în țilele din urmă.

Amatori de a lua în întreprinderea aceasta lucrare, nu au de căt a se referi la publicațiunea ce dăm pe pag. III-a.

\* (Treistejari milenari). — D. D. C. Butuceșcu trimite „Românului” o scrisoare în privința trei stejari milenari găsiți cu ocaziunea săpăturilor făcute pentru canalizarea Dâmboviței, din care estragem următoarele:

La șapte metri profunde, în canalul ce se face pentru rectificarea Dâmboviței, și în teren de aluvion (nășip subțire alb) se află în piezișul canalului, ca rădăcina spre Nord și cu vîrful spre Sud, trei stejari colosali.

De când ei au fost puși la iveală prin săpăturile escutate de întreprinditorul rectificării Dâmboviței, atrag atențiunea cătorva curioși cari nu pot să și dea sama de când acești matusaleni ai vegetalelor stau prăvăliți aici.

Prin atitudinea lor piedică și prin dimensiunile lor vrednice de observat, acești stejari, au aerul de a deșide slăbiciunea omească și de a opune o rezistență serioasă celui care va cutedea săi retragă din cuibul lor milenar.

După calculele făcute de d. Boisguerin, stejarul cel mai gros poate să cântărească mai bine de 5000 kgr. și reclamă o cheltuială de 300 lei pentru rădicarea lor de aci pe mal.

Lungimea celui superior este de 14 metri și diametrul la basă de 0,97 m. și le vîrf de 0, 90; celor-lalți doi stejari cari se află sub aceasta, nu li se poate măsura lungimea, de oare-cu vîrfurile căt și rădăcinele lor sînt încă aș. unse în malurile canalului, însă grosimea lor e cam echivalentă cu a celui superior

Oxydul de fer pînă unde se în contact cu tainul stejarului le-a dat un colorit negru, ceea ce face pe profani se diică că din seculara lor zăcere în pământ au devenit abanos.

Câte trei stejari sînt căduți aici din cauza coroziunii apei, această operațiune fiind ajutată și de acțiunea omului căci se observă încă urmele focului la rădăcina lor. Cel superior este ars și în vîrf. Rădăcina lor se află încă așezată pe locul de unde au luat nascere, căci s'au găsit aci restul său mai bine diș ramurile rădăcinei rămase în locul unde s'au.

Ei sînt așezați sub fosta casă Crețulescu, la o profunde de 4 metri dela fundațiunea iei, după cum se poate observa chiar ađi. Părțile rădăcinelor consumate de foc se disting foarte bine prin cărbuni ce au rămas și prin carbonata de potasă, aceasta infiltrată printre celelele cărbunelui.

În petrișul lipit de rădăcinele stejarului am găsit fragmente de olărie grosolană, cu același fason ca și olăria ce am găsit în măgurile din Calambresci, Zimbrăscă și Balaciu din Teleorman, ast-fel că ar avea o corelațiune cu epocile primitive din țeara noastră.

Dela acestia cu doi metri mai sus, într-un strat aluvionar, acolo unde se bat stîlpii pentru postamentul podului celui nou de peatră și cam în fața stradei Rahova, din partea nordică am

găsit infundate în acel culcuș fragmente de olărie română.

\* (Bețiifulcătrălaunaplină) „Proast'o sa nu și inchipuesci, că e ceva de capul teu!” dicea un bețiu, uitându-se rișind și fluerând la luna plină, care strălucea pe cer; „ce poți tu eu pot de mult! Tu ești plină numai odată pe lună, pe când eu sînt în toate zilele!”

\*(Un viitor soț) întră în biserică împlectindu-se. Este beat preste măsura. Preutul îl vede îndată și amănă ceremonia pentru a doua di.

A doua di, același lucru.  
 Haida de! dișe preutul miresei, ce fel? acest om este continu în stare de beție? Sum nevoit să amăn încă o dată celebrarea căsătoriei. Trebne să vîi când d. va fi în stare de a pricepe importanța actului ce face.

Mireasa lasă ochii în jos și murmură cu timiditate:

Veți că... părinte, când nu este beat nu vrea să vater!

\* (O nouă materie pentru fabricarea hărtiei). — Cetim în „Curierul”:

Pe măsură ce fabricațiunea hărtiei a lăsat din ce în ce mai vaste proporțiuni, grație progreselor învățămîntului, bibliografiei, diaristicii și comerțului în general, sdronețele, materia primă a hărtiei, au devenit insuficiente și fabricanții au trebuit să caute noi materii pentru prepararea produselor industriei lor.

Bumbacul, căneapul, iul, phorium alpha, urzicele, paiele cerealelor, spar sul celuloze fibroasă estrasă din lemn și altele, sînt materiile întrebuințate astăzi, cu sau în locul stradelor, pentru fabricarea hărtiei.

La numărul acestora s'a adaus de curînd o plantă neîntrebuințată până acum, molinia coerulea.

Acest vegetal are fibrele de o foarte mare tenacitate și conține o mică cantitate de silicat. Molinia coerulea se găsește în toată Europa crescînd de preferință în mlăștini și în terenelle băltoase și umede.

Gazetele germane atrăgînd atențiunea asupra acestei plante, arată că, ulcătă și curățată de corpurile și ierburile streine molinia coerulea a dat tot așa de bune rezultate la fabricațiunea hărtiei, ca și alpha, phorium etc.

Sperăm cu botaniștii nostri, luînd cunosință de utilitatea de curînd recunoscuta a acestei plante, se vor pune în căutarea ei, acum mai cu seamă când societatea română pentru fabricațiunea hărtiei are a instala curînd, după cum sîntem informați, o importantă dzină lungă Bacău.

**Economic.**

„Journal des Débats” are următoarea dare de seamă asupra stării cerealelor din diferitele state dela 4 până la 12 August.

Cerealele. — Timpul cel frumos de care am fost favorizat a permis să se urmărească cu activitate lucrările secerișului. Aceasta, care este aproape isprăvit în tot Westul și giurul Parisului, se va isprăvi și în Nord peste opt sau dece zile.

Rodul e îmbelegat pretutîndi, și s'ar părea, după cele diatîi treierii cunoscută că, contrariu cu temerelle ce existau din cauza timpului cel rîu, rezultate vor fi bunicele. Calitatea, în schimb, lasă în genere mult de dorit, Grăul este încă crud, moale și apos, de și adese are un aspect frumos și valoarea lui nutritivă nu va putea fi apreciată de căt mai tîrziu; dacă am sta să judecăm după deosebirea prefului dintre grăul cel vechi și cel nou, acest din urmă ar fi inferior în calitatea celui diatîi. În total, greutatea de mijloc nu pare a trece cu mult pe aceea de 75 kilo la hectolitr.

De vro deca zile, pietele din provincie sînt mai frecventate. Ofertele, mai naute de a se cunoașe rezultatele recoltelor care par a fatrece prevederile, au fost foarte abundante. De aceea, din lipsă de cumpărători a rezultat o adverțată zăpăcăială în prețuri. Scăderea n'a fost mai mică, mai ales în Centru și în Sud-Vest, de 2 fr. până la 2 fr. 50 c. de quintal. Trebne să spunem că în lipsa de grău vechi, mercurialele mai cu

deosebire și mîntînuiră prețurile lor. Cu toate acestea încă făinaria nu merge nici cum bine, fiind-că i se fac din alte părți oferte pentru grăne străine. Toate aceste aprovizionări sînt aproape nule.

Importațiunea, cu regimul vînturilor dela Nord, a fost slabă în porturile noastre afară de Marsilia. Totuși scăderea a prevalat cu slăcieri anevoioase, din cauza lipsei de cumpărători.

Unii importători scoapfînd un mai mare scădîmînt în străinătate nu s'au temut d'a oferi se predea sub prețurile încă susținute de detentorii americani.

În Engliera, comitatele din Sud sînt în furia strigerii grînelor și se presintă deja în destul grău nu pe piețe. Timpul, care favoriză recolta, lasă a se prevedea un bun rezultat mijlocu, contrariu temerilor de mai naute. E pace de timpuriu încă pentru a evalua recolta din Scoția; secerișul nu se va începe acolo de căt peste vro cinci sptecede zile; pînă acum lumea este satisfăcută. Pietele întiereoare aua o scădere de 1 până la 2 sh.

În Belgia, recoltelle se presintă bine; lumea de acolo este satisfăcută mai cu deosebire pentru seară și pentru ovăș.

În Olanda, norperspectivelle recolte nu san îndreptat pe timpul unei din urmă din cauza multor ploii.

În Germania, de și timpul a fost mai bun, totuși el a fost nefavorabil pentru recolte, cantități însemnate de grău nu sînt încă secerate și au fost stricate de ploae.

În Austro-Ungaria, ploaia a întreprut secerișul pe la începutul septămînii. În acest moment se reîncepe treierul și recolta rămăne minuată.

Scorile despre recoltelle din Rusia sînt mai puțin favorabile. Caldura a făcut stricăciuni mari în interiorul țerei. Cu toate acestea recolta va fi cu mult mai superioară de căt în anul 1881.

**Loterie.**

Mercuri în 23 August 1882.  
 Sibiu: 29 76 89 21 49

**Bursa de Viena și Pesta**  
 Din 22 August n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de anr ung. de 6% . . . . .	119 50	119 40
Renta de anr ung. de 4% . . . . .	88 15	88 15
Renta ung. de hărtie . . . . .	86 85	99 50
Împrumutul drumurilor de fer ung. . . . .	136 10	134 50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung. . . . .	90 20	80 10
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung. . . . .	109 10	109 75
Oblig. de stat dela 375 de ale drumului de fer orient. ung. . . . .	95 10	95 25
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului . . . . .	98 10	98 10
Obligațiuni ung. cu clausulă de secerie . . . . .	98 10	97 75
Obligațiuni urbanele temesiane . . . . .	97 50	97 50
Obligațiuni urbanele clausulă de secerie . . . . .	97 50	97 50
Obligațiuni urbanele transilvane . . . . .	98 50	98 50
Obligațiuni urbanele croato-slavo-venice . . . . .	99 10	99 10
Obligațiuni ung. de rescumpărarea deșimii de vin . . . . .	97 10	97 50
Sorți unguresci cu premii . . . . .	117 25	117 25
Sorți de regularea Tisei . . . . .	110 50	110 50
Datorie de stat austriacă în hărtie . . . . .	76 50	76 75
Datorie de stat austriac. în argint . . . . .	77 40	77 50
Renta de anr austriacă . . . . .	95 80	95 30
Sorți de stat dela 1860 . . . . .	130 10	130 10
Acțiuni de bancă austro-ung. . . . .	823 10	822 10
Acțiuni de bancă de credit ung. . . . .	311 80	308 50
Acțiuni de credit austr. . . . .	303 25	311 60
London (pe poliția de trei luni) . . . . .	119 10	119 30
Serisirul fonciar al institutului Ałbina . . . . .	99 75	99 75
Argint . . . . .	5 65	5 65
Galbin . . . . .	5 68	5 65
Napoleon . . . . .	9 46	9 49
100 monre nomiesci . . . . .	68 15	68 20

Nr. 271. [166] 1—3

**CONCURS.**

Devenind vacant un post de învățătorii la școala capitală gr. or. din Reșinari, se escrie prin această concurs cu termin pînă la 31 August a. c. st. v.

Emolumentelle împreunate cu acest post sînt:

1. Salariu anual de 350 fl. v. a. plătit în rate lunare anticipative;
2. Reulț pentru cartir și lemne 60 fl. v. a. plătit de asemenea în rate lunare.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne în terminalul preșfrit pețițiunile lor instruite după prescripțiunile legilor vigente, comitetului parochial.

Cari vor dovedi că au clase mai multe și prasă mai mare se vor preferi.

Învățătorii devenit ales va fi datoriu a ținea în tot timpul duminica și serbătoarea o strănă în biserică, și spre a și arată desteritatea sa în căn-



tări va avea se prezenta înainte de alege în vre o duminică sau sâmbătoare în vreuna din bisericile din Reșinari.

Reșinari 12 Iulie 1882.

În conțelegere cu oficial protopresbiterial concernate.

Comitetul parochial.

Nr. 289 [167] 1—3

### CONCURS.

Devenind vacant postula de învățătoriu dela scoala română gr. or. din comuna Stupini protopresbiterial I al Brașovului, pentru ocuparea lui se descrie concurs cu termenul până la 5 Septembrie a. c. st. v.

Se observă că cu postul de învățătoriu este împreună și oficial cantoral la biserica comunei sus numite. Emolumentele împreună cu acest post sînt: 200 fl. v. a. și curățir liber în edificiul scoalei.

Dela peteții se cere a produce documente ca au absolvat cel puțin 4 clase gimnasiale, sau 3 clase reale, cursul pedagogico-teologic și că au deșus esamenul de calificățiune învățătoresc.

Suplicele instruite cu documentele recerute au a se aterne până la termenul indicat prea onoratului oficial protopresbiterial I al Brașovului.

Stupini, 8/20 August 1882.

În conțelegere cu domnul protopresbiterial concernat.

Comitetul parochial

Ioan Macsimilian m. p.,

parochi și președinte.

Nr. 210. [168] 1—3

### CONCURS.

Pe baza ordinațiunei Prea Venerabilului Consistoriu arhiepiscopesc gr. or. din Sibiu din 13 Iulie a. c. Nr. 1898 Scol. se descrie concurs pentru întregirea postului de învățătoriu pentru clasa a II și totdeodată și cântăreț la biserica din Codlea protopresbiterial Branului, cu termen până la 19 Septembrie st. v. a. c. în care și va fi alegerea.

Emolumentele sînt:

1. Salariul învățătoresc de 300 fl. v. a., solvind în rate trilanare din cassa alodială.

2. Dreptul de pășnit, pentru 4 vite trăgătoare în prestură computat cu 40 fl.

3. Salariul de cântăreț, computându-se toate venitele dau o sumă de circa 100 fl.

Salariul de cântăreț, cât timp va fi singur l va trage întreg, îndată ce însuși învățătoriu din clasa I va fi apt în cântările și tipicul bisericesc, atunci se va împărți între amândoi.

Dela recurenți se pretinde se aibă cel puțin 6 clase gimn. cursul teologic s'au pedagogic, atestat de calificățiune din limba maghiară, și destăritate deplină în cântările și tipicul bisericesc, spre a pute introduce și chor de muzică vocală.

Petețiunile instruite în sensul statutului organic și al regulamentului din an. 1878 sînt a se adresa Prea On. Domn protopresbiter Iosif Barac administratorul tractului Branului, în Brașov.

Codlea 8 August st. v. 1882.

În conțelegere cu oficial presbiterial.

Comitetul parochial gr. or.

Iosif Comanescu m. p.,

parochi și președinte

Nr. 1059 1882 [172] 1—3

### CONCURS.

Pentru anul scolar 1882/3 sînt de împărțit trei stipendii a 10 fl. pe lună la sclarii din scoala de agricultură din Mediaș.

Pretensiunea la aceste și încă pe durata timpului întreg de studii pot face acei sclarii, cari

1. sînt născuți în una din comunele fundului regiu istoric și vor

fi primit în scoala de agricultură din Mediaș;

2. cari pot produce un atestat despre purtarea nepătăată;

3. care pe lângă aceea că au vrednicie egală vor fi recunoscuți că sînt mai mulți lipsiți de ajutoriu.

Pentru primirea continuă a stipendiului se recere atestat dela directorul scoalei de agricultură despre rezultatul cel bun în studii din partea stipendistului, așa încât dela timpul când condițiunea aceasta lipsește se sistează și stipendiul.

Presupunându-se calificățiunea cerută stipendiile se impart fără considerațiune la religiune și naționalitate.

Acei proveduți cu atestate recerute și adică:

a) cu matricula de nascere  
b) cu testimoniul despre absolvirea scoalei poporale-real-sau medie  
c) cu atestat dela directorul despre primirea cu sclariu al scoalei de agricultură din mediaș și

d) cu un atestat dela autoritățile publice despre starea averei au așa înainta aici petițiunile lor cel mult până la 15 Septembrie a. c.

Sibiu în 14 August 1882.

Dela oficial central al universității săseseci.

Nr. 218 [163] 2—3

### CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățătoriu profesionali la scoalele din următoarele comune se descrie concurs până la 4 Septembrie a. c.

1. Sălciva de sus cu salariu anual 250 fl. și grădina.

2. Sălciva de jos cu salariu anual pre 1882/3 200 eară pe venitoriu 250 fl.

3. Căcova-Jeri cu salariu anual 200 fl. și grădina.

4. Offenbaia salariu pre 1882/3 160 fl. și venitul jumătate cantoresc eară pe viitoriu 200 fl.

5. Șasa cu salariu anual 200 fl.

6. Bedeleu cu salariu 150 fl. 20 litre bucate și 80 punți vechi legumă.

7. Runc cu salariu 120 fl. 15 ferdele vechi bucate și 30 chilo de legumă.

8. Ocolișul-mic cu salariul 100 fl. 15 ferdele vechi bucate și 30 chigra. legumă.

9. Mogoș-Miclesici salariu 180 fl.

10. Mogoș-Mămăligani salariu 100 fl. 10 ferdele bucate.

11. Mogoș-Valea bărnei salariu 100 fl. 8 ferdele de bucate.

Cu toate stațiunile sînt împreună curățir și lemnele de foc trebucioase

Petețiunile au așa subterne rugările lor providețiune cu documentele recerute prin Stat. org. și regulamentului din 1878 la subsemnatul oficial protopresbiterial, — cântăreții și cei cu o calificățiune mai amplă se vor preferi.

În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Offenbaia în 2 August 1882.

Ioan Danciu m. p.,

admin. presbiterial.

Nr. 237. [165] 2—3

### CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la scoala populară română gr. or. din Dol până la 29 August a. c. se descrie concurs pre lungă următoarele emolumente:

1. În bani după repartițiune 80 fl.

2. În bucate 40 vici ocuzur sfărmat, cu vica cea mare.

3. În lemne 3 orgii, din care este de a se încălzi și scoala.

4. Curtir liber în edificiul scoalei, folosirea grădinei scoalei și cea de pomărit spre a o cultiva cu elevii.

5. Lumini 3 punți.

6. Hărție pentru cataloage și liste 3 conți.

Doritorii de a ocupa acest post au de a fi provideți cu atestat de

calificățiune și a 'și subterne petițiunile subscrisului oficial protopresbiterial în Fișes-sănpetru instruite conform Statut. org. și Regulamentului pentru învățământ.

Dol în 13 Iulie 1882.

Comitetul parochial local în conțelegere cu

Petru Roșca m. p.,

protopresb.

Nr. 243. [155] 3—3

### CONCURS.

În protopresbiterial gr. or. al Găoagului I sunt de a se ocupa următoarele posturi învățătoresci:

1. Banpotoc, cu 250 fl. salariu anual, curățir grătit și 4 orgii de lemne din cari se va încălzi și scoala

2. Fornădia, cu 110 fl. salariu anual, curățir grătit, 1040<sup>□</sup> loc arător pentru legumi și de un car de concurs, și 2 orgii de lemne; din cari se va încălzi și scoala.

3. Hărău, cu 150 fl. salariu anual curățir grătit și 2 orgii de lemne de foc pentru scoala și învățătoriu, concurențele se fie om necăstorit.

4. Certes cu 150 fl. salariu anual curățir grătit și lemne de foc de ajuns.

5. Fișes-Barbura cu 100 fl. salariu anual, curățir grătit în localitatea scoalei și 2 orgii de lemne de foc,

6. Uroiu, cu 150 fl. salariu anual și 2 orgii lemne de foc.

7. Voia cu 150 fl., salariu anual și 2 orgii lemne de foc.

Suplicele concursuale la aceste posturi învățătoresci, instruite conform statutului org. și regulamentului congressional din 1878, sînt de a se subterne până la finea lunii Iul August a. c. oficialului protopresbiterial gr. or. al Găoagului I în Hondol.

Hondol 31 Iulie 1882.

În conțelegere cu comitete parochiale concernate.

Vasilin Pipos m. p.,

protopresbiter.

Nr. 1057 civ. 1882. [169] 1—3

### Publicațiune.

Spre a se pute începe lucrările de comasare în comuna **Somcuta** (Somkut-pataka) și spre regularea dreptului de cărmărit se pune și de pertractare pe **28 Septembrie, 1882 și eventual și cele următoare la fața locului**, la care sînt invitați părțile interesate sub pedeapsa urmărilor de drept.

Un exemplar din cererea pentru regularea cărmăritului și deșus la tribunalul reg. din Dej, al doilea la antistia comunală din Șeuita.

Dej, 17 August, 1882.

Veszprémi Antal,

jude esmă.

Nr. 210 1882 civ. [170] 1—3

### Publicațiune.

Spre a se pute lua măsurile de lipsă la segregarea pădurilor și pășunile precum

și la **comasarea din Cărtățul mare** (Nagy-Körszély) se pune și de pertractare pe **22 Septembrie, 1882 la fața locului**. Sînt invitați a se prezenta cei interesați, căci neprezența lor nu va împedea lucrările.

Dej, 16 August, 1882.

Veszprémi Antal,

jude esmă.

Nr. 4028—1882 civ.

[178] 1—3

### Publicațiune!

Advocatul Dezső Lajos sub Nr. 9743 1877 a dat în numele văduvei contese după Teleki Miksa și a lui Gerardo Atlia, ca tutor natural și legal al orfanului, contele Teleki László cerere pentru regularea dreptului de cărmărit în comuna **Puzta-Hidegkút**, contra micilor proprietari de acolo. Se pune și de pertractare pe **7 Septembrie 1882, dimineața la 10 oare la fața locului**. Interesații sînt invitați a se prezenta sub pedeapsa urmărilor de drept. Originalul cererii se poate vedea la tribunalul regiu subscris.

Din ședința tribunalului reg. din Dej, fioută la 29 Iulie, 1882.

Giddófalvi Károly.

Kem. Jozef,

pres.

## 500 Marce.

**Legrand**, chemical, a făcut o invențiune foarte importantă.

Acesta este tinctura de bățături (ochi de găină), care în 3 zile, fără de cea mai mică durere, vindecă orice bățătură din rădăcina și statornic, pentruce inventorialul garantează intr'ată, că aceluia, care după întrebărirea tincturei, va mai avă bățături i plătesc un premiu de **500 marce**. Se poate susține cu drept cuvânt, că acesta e mijlocul **unic**, care dă rezultate **sigure**. Prețul pe fiecare inch, pământul și instrucțiunea de întrebăriune, precum și trimiterăa francoată, **1 fl.** Se află veritabilă numai la inventator: **Legrand**. Căln Rh Eigelstein 61. [144] 6—6

Paguba imensă, care a avut-o fabrica cea marei **He** mobile de fer din Londra a lui Giddófalvi Károly și comp. la falimentul cel de pe urma a bancii din Glasgow, a consternat-o, intr'ată încât s'a hotărât a îneca fabrica și a vinde toate mobilele de fer cari se află în cantități mari și au fost premiate la toate expozițiunile mai cu seamă cu medalii de aur, cu a patra parte a prețului lor de fabrică. Un etr așa dară cele 4000 pături de fer pentru oameni mari, minnat de frumoase,



(Paturile seamănă aproximativ cu desenulul), date mie de sus numita casă în comisiune (toate tr'adevăr lucrăte frumoși și o decorățiune năștină pentru fie-care locușii) au preț fabulos de scum, bucată numai cu 8 fl. (prețul de mai înainte fi. 32.50). — Efectuare prompt și pe lungă anticipățiune și comandă singurice, până când va ajunge proviziunea, — cu exemplare excelente și fără de defecte.

**F. Buganyi** [115] 7—12

Deposît de mașine

**VIENA, Landstrasse, Krieglbergasse.**

Paturile de fer au a fi preferate celor de lemn mai cu seamă pentru vară și toamnă, de aceea de scriere de paraf și de necurățire, sînt cu mult mai trănice și se pot lesne deșace și compune.



## Avis pentru posesorii de pământ și agricultori!

Mașine de imblătit cu vapor, mașine de imblătit de mână și de cal, cure (Trieure) de sortat și venturat, mașine de ales, plugi schimbătoare de Hohenheim (construcțiunile cea mai nouă) precum și tot felul de alte mașini și alte părți întregitoare recomandă pe lângă alte prețuri de concurență **Ferăria lui**

**Andrei Török,**  
în Piața-mare, în Sibiu.

Expozițiune permanentă de acestea se află în casa proprie, **Poarta Cisnădiei** (Piața casarnei) vis-avis de casa vâenei.

Fabrica se află în casa lui **Pavel Giebnér** pe **Soldiș Nr. 38—40**, unde se fac toate reparaturile și lucrările de construcțiune cât se poate de efine.

[99] 18